

بررسی مصوبات کمیسیون تلفیق بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور

تبصره «۴»

طرح مسئله

کمیسیون تلفیق در تبصره «۴» گزارش خود مصوب کرده است ۲/۲ میلیارد دلار از منابع صندوق توسعه ملی برای امور مندرج در جدول زیر برداشت شده و همچنین یک میلیارد دلار تسهیلات ارزی نیز پرداخت شود:

مخصوص سخن علمی

مشخصات لایحه

دوره دهم - سال اول

شماره ثبت:

۲۲۰

شماره چاپ:

۴۱۴

تاریخ چاپ:

۱۳۹۵/۱۱/۱۴

معاونت پژوهش‌های

اقتصادی

دفتر: مطالعات

اقتصاد بخش عمومی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۳۰۱۵۳۰۵-۳

تاریخ انتشار:

۱۳۹۵/۱۲/۴

موضوع	بندهای تبصره «۴»	برداشت ریالی از منابع صندوق (میلیون دلار)
بابت حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان خصوصی و تعاونی	الف	۲۰۰
برای تقویت بنیه دفاعی کشور	بند الحاقی ۲	۱۳۰۰
تأمین و نوسازی تجهیزات فنی و توسعه کمی و کیفی برنامه‌های تولیدی به ویژه فیلم‌ها و سریال‌های فاخر	بند الحاقی ۳	۱۰۰
برای طرح‌های آبیاری تحت فشار به بخش‌های خصوصی و تعاونی	بند الحاقی ۵	۳۰۰
طرح‌های آبرسانی روستایی و توسعه شبکه‌های آن	بند الحاقی ۶	۳۰۰
جمع برداشت در تبصره «۴»		
موضوع	بندهای تبصره «۴»	تسهیلات ارزی (میلیون دلار)
برای خرید تجهیزات آزمایشگاه‌های تحقیقاتی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری	د	۲۰۰
خرید تجهیزات آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها	بند الحاقی ۴	۸۰۰
برای طرح‌های توسعه‌ای بالادستی نفت و گاز با اولویت میادین مشترک و جمع‌آوری گازهای همراه	ب	بدون سقف
برای طرح‌های توسعه‌ای شقوق مختلف حمل‌ونقل درون و برون‌شهری	ج	بدون سقف
جمع تسهیلات ارزی در تبصره «۴»		
		۱۰۰۰

علاوه بر این، طبق ماده (۵۲) الحاق برخی مواد به قانون بخشی از مقررات مالی دولت (۲) صندوق توسعه

ملی موظف شده است از منابع ورودی به صندوق توسعه ملی در هر سال:

الف) ده درصد (۱۰٪) را جهت پرداخت تسهیلات به بخش کشاورزی و محیط زیست در بانک‌ها

سپرده‌گذاری نماید.

ب) ده درصد (۱۰٪) را جهت پرداخت تسهیلات به بخش صنعت و معدن و گردشگری در بانک‌ها سپرده‌گذاری نماید. همچنین طبق ماده (۵۷)، همان قانون به صندوق توسعه ملی اجازه داده شده است ده درصد (۱۰٪) از منابع ورودی هر سال صندوق را به منظور تسهیلات برای تأمین سرمایه در گردش بنگاه‌های اقتصادی نزد بانک‌های تخصصی، سپرده‌گذاری نماید.

اظهار نظر کارشناسی درباره تبصره «۴»:

۱. مغایرت با سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و سیاست‌های کلی برنامه ششم

ماده (۵۲) و (۵۷) قانون الحاق ۲ قبل از ابلاغ سیاست‌های کلی برنامه ششم تصویب شده و پس از ابلاغ سیاست‌ها در تیرماه ۱۳۹۴ و تصریح استقلال مصارف صندوق توسعه ملی از تکالیف بودجه‌ای و قوانین عادی (بند «۱۰» سیاست‌ها)، ضروری است قوانین مغایر با آن نسخ شده و همچنین در بودجه سنواتی نیز برای صندوق توسعه ملی تکلیفی تعیین نشود. علاوه بر این، در بند «۱۰» سیاست‌های کلی برنامه ششم، به سپرده‌گذاری ارزی حداکثر ۲۰ درصد از منابع ورودی صندوق، نزد بانک‌های عامل در قبال أخذ خط اعتباری ریالی از بانک‌های مذکور برای ارائه تسهیلات ریالی به بخش کشاورزی، صنایع کوچک و متوسط و تعاونی با معرفی صندوق توسعه ملی اشاره شده است که تنها مصرف مجاز ریالی صندوق خواهد بود. در نتیجه هرگونه حکمی به منظور برداشت از صندوق توسعه ملی و تکلیف آن به پرداخت تسهیلات خلاف سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری و بی‌توجهی به بند «۱۸» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی مبنی بر قطع وابستگی بودجه به نفت است.

۲. مغایرت با اساسنامه صندوق توسعه ملی

برای حفظ دارایی‌های صندوق در اساسنامه آن ضوابطی وضع شد. اول اینکه استفاده از منابع صندوق برای اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و بازپرداخت بدهی‌های دولت و پرداخت تسهیلات به شرکت‌هایی که بیش از بیست درصد (۲۰٪) اعضای هیئت‌مدیره آنها توسط مقامات دولتی تعیین می‌شوند ممنوع گردید. در نتیجه برداشت از منابع صندوق برای پرداخت به وزارت دفاع، صداوسیما، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت نیرو و دانشگاه‌ها مغایر اساسنامه صندوق توسعه ملی است. دوم اینکه مجموع تسهیلات اختصاص یافته از منابع صندوق به مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی در هر حال نباید بیش از بیست درصد (۲۰٪) منابع صندوق باشد. حتی پرداخت این تسهیلات نیز بدون تأیید توجیه فنی، اقتصادی، مالی و اهلیت متقاضی توسط بانک عامل ممنوع گردیده و در نهایت آنکه مقرر شد که پرداخت تسهیلات از صندوق تنها به صورت ارزی صورت گیرد و سرمایه‌گذاران استفاده‌کننده از این تسهیلات اجازه تبدیل ارز به ریال را در بازار داخلی نداشته باشند. اما با مصوبه تلفیق همه این ضوابط نادیده گرفته شده و به راحتی اجازه تبدیل به ریال منابع صندوق توسعه ملی داده شده است.

جمع‌بندی و پیشنهاد

تبصره «۴» گزارش کمیسیون تلفیق مغایر سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری و اساسنامه صندوق توسعه ملی است. در نتیجه پیشنهاد می‌شود کل تبصره «۴» و الحاقات آن حذف شود. در ضمن، از آنجا که تبصره «۴» و الحاقات آن مغایر قانون برنامه است تصویب آن نیاز به دوسوم آرا دارد.